ПРОЦЕС ОПЕРАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ: ОСНОВНІ ЕТАПИ ТА ЇХ ЗМІСТ

Карпенко Юлія, Пєнова Анжеліка
Одеський національний економічний університет, м.Одеса

Вагомим завданням для сучасних підприємств виступає досягнення ритмічного випуску товарів або своєчасного надання послуг, що вирішується у процесі операційного управління. Для розуміння змісту цього процесу вважаємо за необхідне визначити його основні етапи.

Враховуючи те, що будь-яка система складається з деякого набору елементів, а операція є самостійним елементом операційної системи, її основою, ми схильні до думки використати системний підхід для дослідження процесу операційного управління, а саме дослідити його як діяльність з вирішення проблем.

Згідно з системним підходом [1], першим етапом управління як процесу з вирішення проблем виступає етап цілевстановлення.

Цілями процесу управління операціями виступають розробка, використання і удосконалення операційних систем, на основі яких виробляється основна продукція чи послуги підприємства [2].

Наступним етапом процесу операційного управління виступає планування.

Під плануванням розуміють встановлення завдань, визначення напрямків діяльності на певний проміжок часу [3].

Процес планування у більш широкому сенсі трактується як розробка процедур, методів, форм розвитку, формування планів операційної діяльності, встановлення термінів виконання для досягнення поставлених цілей операційної діяльності [4].

У процесі планування виявляються та аналізуються існуючі проблеми, а в результаті формуються варіанти їх вирішення, які у подальшому повинні приводитись в дію [1].

Погоджуючись, слід підкреслити, що завдяки етапу планування виникає можливість підготувати операційну систему до майбутніх подій шляхом виявлення проблем, зокрема таких як неритмічність виробництва, недосконала організація матеріально-технічного постачання, недостатня завантаженість робітників і устаткування протягом робочої зміни, надмірні запаси предметів виробництва на робочих місцях [5].

Разом з тим виникає необхідність вирішення виявлених проблем та реалізація прийнятих рішень. До рішень, пов’язаних з операційним управлінням, відносять: рішення щодо номенклатури та асортименту

продукції; обсягів виробництва; операційних процесів; рівня автоматизації та інформатизації операційної діяльності; методів організації операцій тощо. [5]

Останнім етапом процесу управління операціями вважаємо логічним представити етап контролю.

У вузькому сенсі етап контролю є фактично процесом порівняння отриманих результатів з запланованими [3].

В широкому розумінні етап контролю включає процес перевірки ефективності рішень та оцінку ступеня досягнення цілей. На цьому етапі порівнюються очікувана і фактична величини принесеної рішенням віддачі, а істотна розбіжність цих величин призводить до виявлення нової проблеми. Тобто, результати рішення перевіряються шляхом порівняння фактичних дій, входів, виходів з попередніми оцінками. [1]

Узагальнюючи, варто зазначити, що процес управління операціями, на нашу думку, включає наступні етапи: встановлення цілей операційного управління; планування операційної діяльності, зокрема аналіз існуючих проблем у процесі операційного управління; формування рішень; застосування виявлених рішень у ході здійснення операційної діяльності; контроль процесу здійснення операцій (перевірка ефективності рішень; оцінка ступеня досягнення операційних цілей).

1. Янг С. Системное управление организацией / С. Янг ; [пер. с англ.]. – М. : «Советское радио», 1972. – 456 с.

2. Герасимов Б. Н. Исследование содержания процесса управления операциями организации // Экономика и бизнес: теория и практика. 2019. №1.

3. Операційний менеджмент в системі управління підприємством / С. Р. Плотніченко, Ю. В. Безверхня // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). - 2016. - № 1. - С. 59-61

4. Ткачова С. С. Операційний менеджмент: навч. посіб. / С.С. Ткачова, Т.П. Іванова; Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі. – Харків: ХДУХТ, 2009. – 238 с.

5. Омельяненко Т. В. Операційний менеджмент: презентаційний курс [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Т. В. Омельяненко, А. В. Осокіна. – К. : КНЕУ, 2016. – 197 с.